

A hibakezelés tesztelése: Hibainjektálás

Majzik István és Micskei Zoltán
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Méréstechnika és Információs Rendszerek Tanszék
<http://www.inf.mit.bme.hu/>

Tartalomjegyzék

- **Motiváció**
- A hibainjektálás megvalósítása
 - Hardver hibainjektálás
 - Szoftver hibainjektálás
 - Modell alapú hibainjektálás
- A hibainjektálás tervezése
 - Hibamodellek
 - Absztrakciós szintek
 - A végrehajtás szempontjai
 - Eredmények kiértékelése

Motiváció

- Hibakezelés **tesztelése**
 - Hibakezelési funkciók megvalósításának ellenőrzése
 - Példa: Biztonságkritikus rendszerek
 - Fail-stop rendszerek: Hibadetektálás és leállítás
 - Fail-operational rendszerek: Hibatűrés megvalósítása
- Megvalósítási lehetőségek
 - Valós hibák hatásának **megfigyelése** (naplózás):
Nehézségek véletlen hibák esetén:
 - Vagy hosszú idejű működtetés,
 - vagy nagyszámú megfigyelés szükséges
 - **Hibainjektálás**: Valóságban várható hibák bevitele
 - Prototípuson elvégezhető
 - Valós hibák „gyorsított módon” előidézhetőek
 - Célzott hibainjektálás adott hibamodell esetén

A hibainjektálás további alkalmazásai

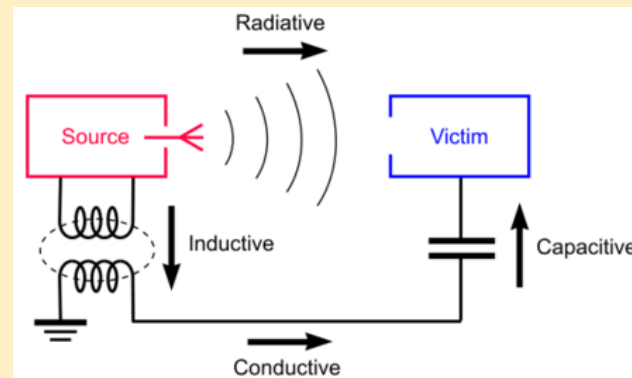
- Megbízhatóság értékelése
 - Véletlen hibák injektálása (nem célzott)
 - Statisztikai jellemzés
 - Hibadetektáló technikák hibafedése
 - Kritikus hatású hibák aránya
 - Megbízhatóság, rendelkezésre állás felmérése
- Szoftver tesztelés hatékonyságának értékelése
 - Hibabeültetés
 - Becslés:
$$\frac{\text{Megtalált beültetett hibák száma}}{\text{Összes beültetett hibák száma}} \approx \frac{\text{Megtalált valódi hibák száma}}{\text{Összes valódi hiba száma}}$$
 - Sok feltétel kell a jó becslőhöz:
 - Beültetett hibák reprezentatívak, eloszlásuk megfelel a valódi hibákénak, ...

Tartalomjegyzék

- Motiváció
- A hibainjektálás megvalósítása
 - Hardver hibainjektálás
 - Szoftver hibainjektálás
 - Modell alapú hibainjektálás
- A hibainjektálás tervezése
 - Hibamodellek
 - Absztrakciós szintek
 - A végrehajtás szempontjai
 - Eredmények kiértékelése

Hardver hibainjektálás

- Célkitűzés:
 - Valós hibaok (fault) injektálása és hatásának felmérése
 - Korlát: Milyen közel mehetünk a valós hibaokhoz?
- Technológiák és eszközök
 - Jelek közvetlen befolyásolása: RIFLE, GOOFI környezet
 - Belső állapot megváltoztatás (pl. JTAG interfészen)
 - Tápfeszültség befolyásolása (tüskék, kimaradás)
 - Besugárzás (nehéz-ion, neutron)
 - EMI: Electromagnetic interference

Szoftver hibainjektálás

- **Célkitűzés:**
 - **Hardver hibákra: Hibaállapot (error) injektálása (SWIFI)**
 - Korlát: Milyen jól tudjuk felmérni a hatásokat?
 - **Szoftver hibákra: Programozói hiba (bug) injektálása**
 - Korlát: Milyen becslésünk van a tipikus hibákról?
- **Megvalósítási technológiák**
 - **Futtató rendszer által nyújtott támogatás**
 - Unix rendszerhívás: ptrace() – memória, regiszterek, verem elérhető
 - JVM Tool Interface: Speciális felműszerezés (ClassFileLoadHook)
 - **Kód mutáció:**
 - Közvetlen: Forráskód mutációs operátorok definiálása
 - AOP technológiák: Forráskód vagy bájtkód szinten
- **Eszközök**
 - **Hardver hibahatások emulációja: FIAT, FERRARI, FTAPE**
 - **Alacsony szintű emuláció: DOCTOR, Xception**
 - **Kód mutációs eszközök: FINE, DEFINE, G-SWFIT**
 - **Protokoll rétegek hibái: ORCHESTRA, Neko, WS-FIT**

Modell alapú hibainjektálás

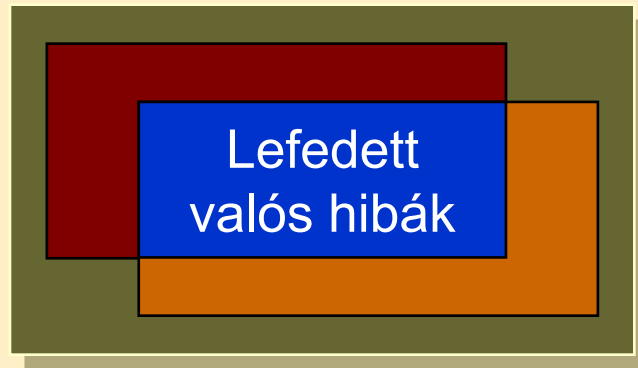
- **Célkitűzés:**
 - Nem közvetlenül a tesztelés része
 - Valós (hardver, szoftver) hibainjektálás **optimalizálása** modell alapú előzetes értékeléssel
 - Biztonsági szempontból kritikus hatású hibák azonosítása: Ezeket célszerű tényleges teszteléssel vizsgálni
 - Hatás nélküli hibák kiszűrése
 - Modell szinten injektált hibák alapján történő **hatásfelmérés**
 - Korlát: Mennyire jól modellezhetők a hibák és hatások?
- **Eszközök:**
 - VHDL, HDL szintű modellezés: FOCUS, MEFISTO
 - Komponens (CPU, diszk, memória) szintű modellezés: DEPEND
 - Általános modell alapú vizsgálatok: Modellellenőrzés, szimuláció

Tartalomjegyzék

- Motiváció
- A hibainjektálás megvalósítása
 - Hardver hibainjektálás
 - Szoftver hibainjektálás
 - Modell alapú hibainjektálás
- A hibainjektálás tervezése
 - Hibamodellek
 - Absztrakciós szintek
 - A végrehajtás szempontjai
 - Eredmények kiértékelése

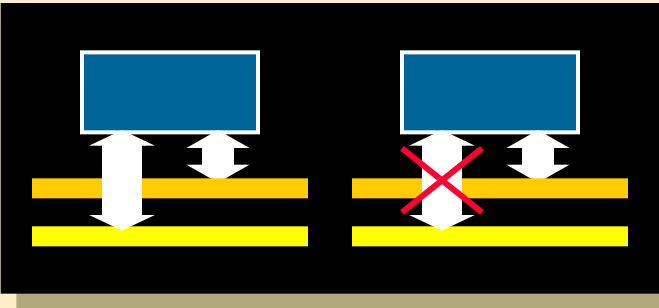
Hibainjektálás tervezése

- Hibamodell:
 - Egy kép a rendszerben tesztelendő hibákról
 - Hardver hibák, szoftver hibák
- Hibamodell jósága
 - Feltételezett és valós hibamodell viszonya
 - **Redundáns elemek:** növelik a költséget
 - **Nem lefedett hibák:** rontják a tesztelés minőségét

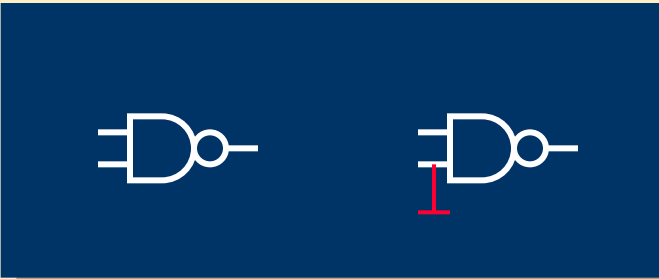
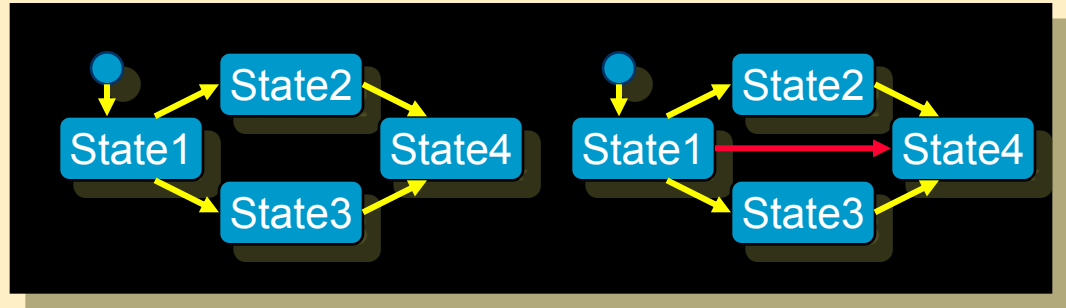

A hibainjektálás absztrakciós szintjei

Hardver:

Szoftver:

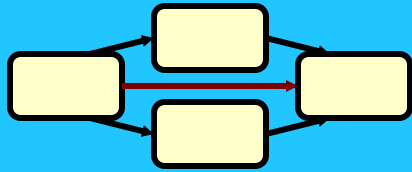


```
if (EVENT1 == event)
    state = STATE1;
if (EVENT2 == event)
    state = STATE2;
```



```
cmp eax, 1
je LABEL1
cmp eax, 2
je LABEL2
```

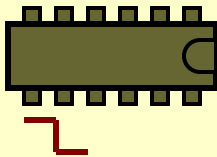
A hibainjektálás megvalósítása (hardver)

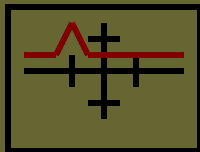
Hibaszimuláció a forráskódban
vagy modell szinten a fejlesztőeszközben

Regisztartalom módosítása,
memóriakép felülírása

Síneken haladó vagy áramkörök
lábán megjelenő jelek módosítása

Radioaktív sugárzás, ioninjektálás,
tápfeszültség zavarása, hőmérséklet

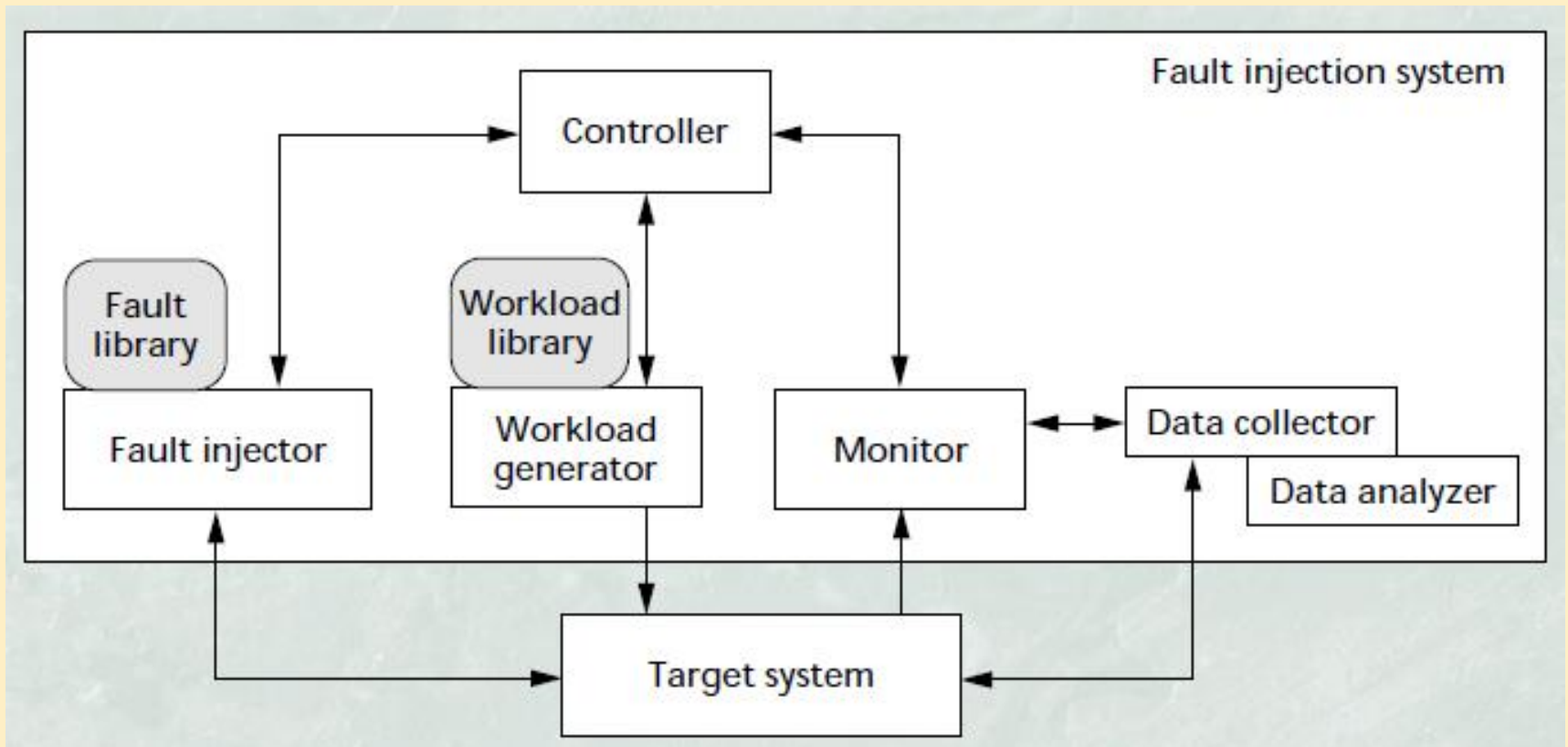
Ár,
valósághűség

Hibainjektálási lehetőségek áttekintése

- **Hardver hibainjektálás**
 - **Hibaok injektálása közelíthető**
 - Besugárzás, elektromágneses zavarok, hőmérséklet
 - Tápfeszültség tüske, jelvezetékek leragadása, összeragadása, ...
 - Rugalmatlan, drága, de valóságghűsége jobb
- **Szoftver hibainjektálás**
 - **Hibaállapot injektálása (hardver hibaok hatása)**
 - Processzor regisztertartalom, memóriatartalom, fájlok, üzenetek,...
 - **Mutáció bevitele (vezérlés, adatkezelés)**
 - Rugalmas, olcsóbb, de valóságghűsége kisebb
- **Modell alapú hibainjektálás**
 - Optimalizálásra alkalmazható
 - Tipikusan a **komponens szintű hibajelenségek modellezése**
 - Funkciók, interakciók megváltozása
 - Tervezési fázisban végrehajtható, de a valóságghűség itt is kérdéses (legmagasabb absztrakciós szintű)

Teszt környezet hibainjektáláshoz

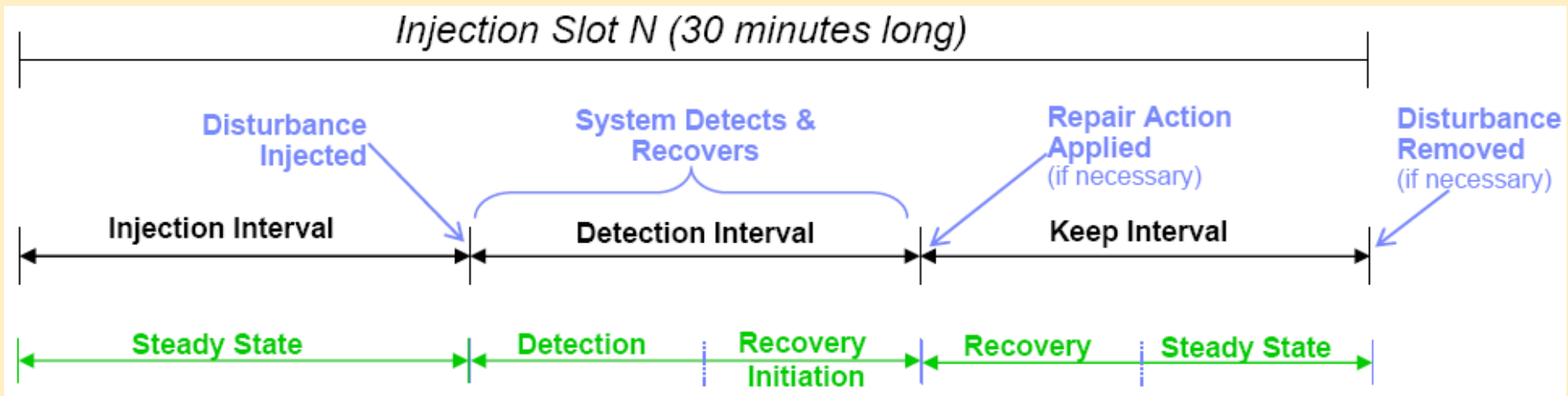
Általános blokkvázlat:

A hibainjektálás ütemezése

Egy teszt felépítése:

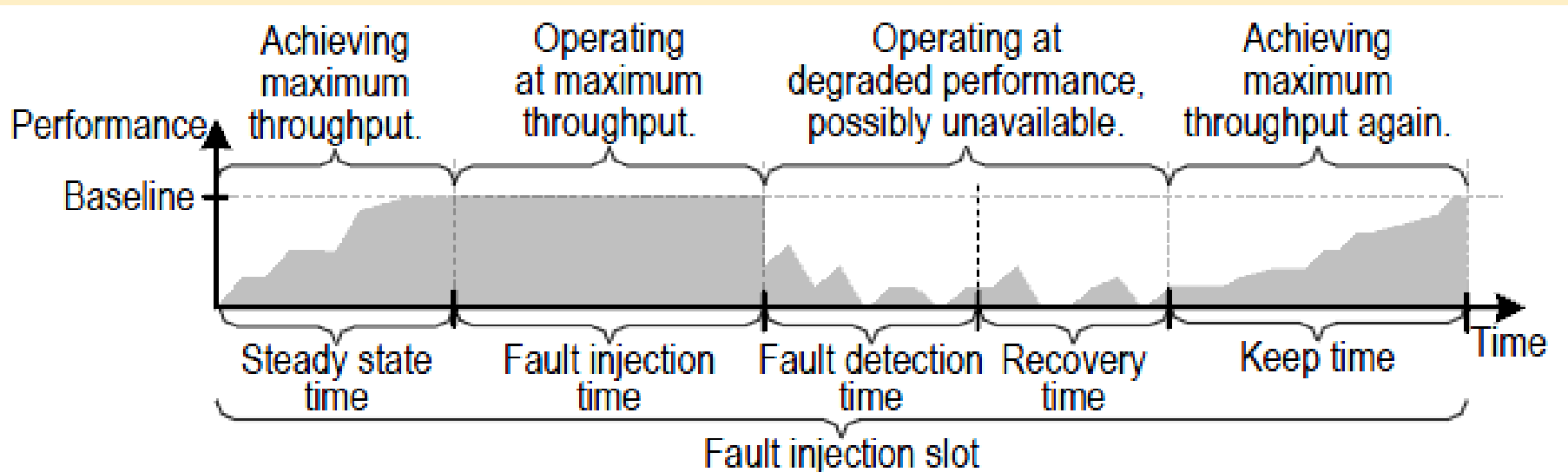
1. Normál állapot elérése (munkaterhelés)
2. Hiba injektálása
3. Hatások (teszt eredmények) felmérése
4. Hiba eltávolítása, alapállapot elérése

A hibainjektálás ütemezése

Egy teszt felépítése:

1. Normál állapot elérése (munkaterhelés)
2. Hiba injektálása
3. Hatások (teszt eredmények) felmérése
4. Hiba eltávolítása, alapállapot elérése

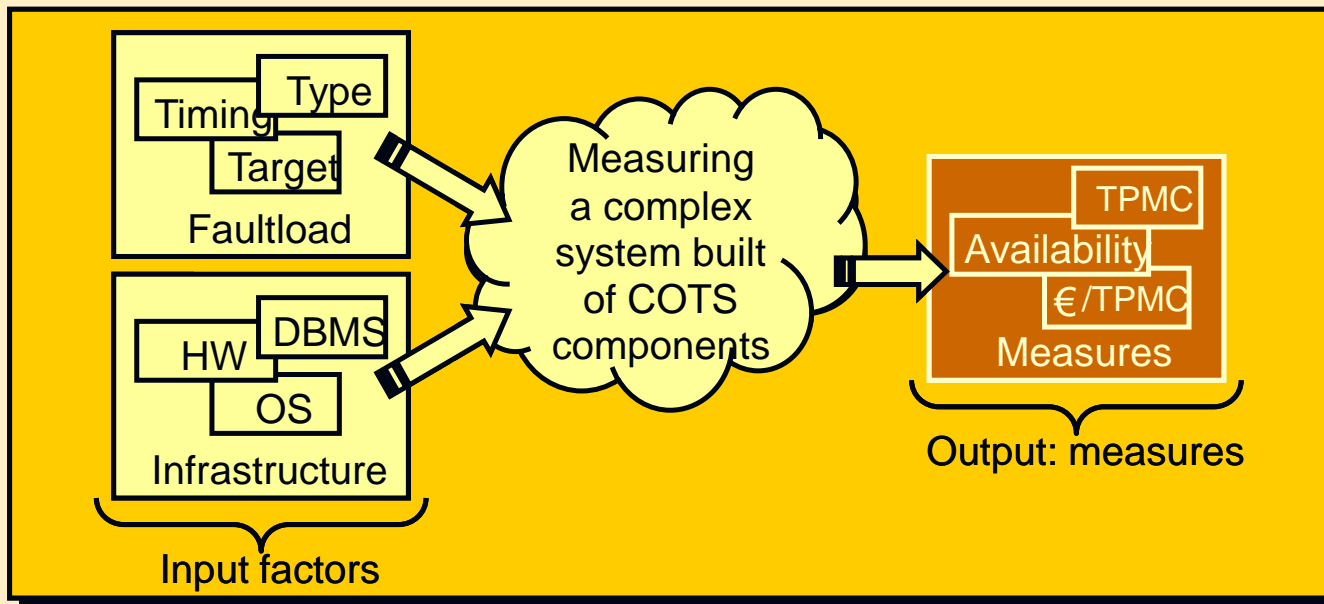
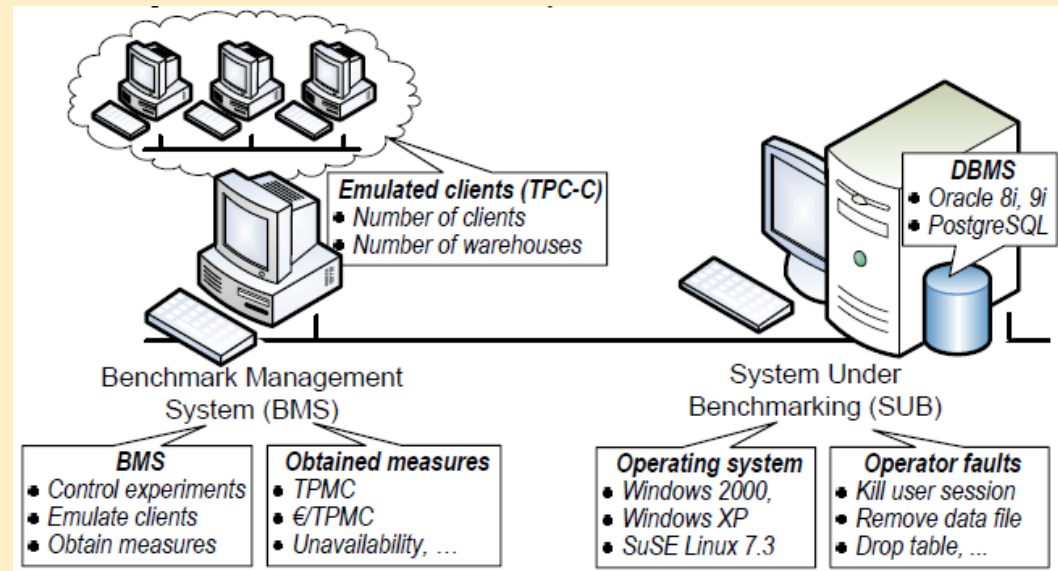

Az eredmények kiértékelése

- Nagy mennyiségű adat feldolgozása
 - Használható technológiák: OLAP, adatbányászat
 - Rejtett összefüggések is felismerhetők
- Egy módszer: Hatások és összefüggések vizsgálata adatbányászati technikával
 - Hiba paraméterek és a helyreállítási idő összefüggése
 - Eredmények **osztályozása**
 - Helyreállítás idejének felosztása intervallumokra
 - Az adatbányász eszköz megvizsgálja, mi az összefüggés a hiba paraméterei és az intervallumok között (osztályozás)
 - Egy döntési fa nyerhető ki az osztályozás szempontjairól
 - A fontos (meghatározó) szempontok a döntési fában feljebb
 - A döntési fában lévő döntések megadják a paraméterek és a helyreállítás idejének összefüggését

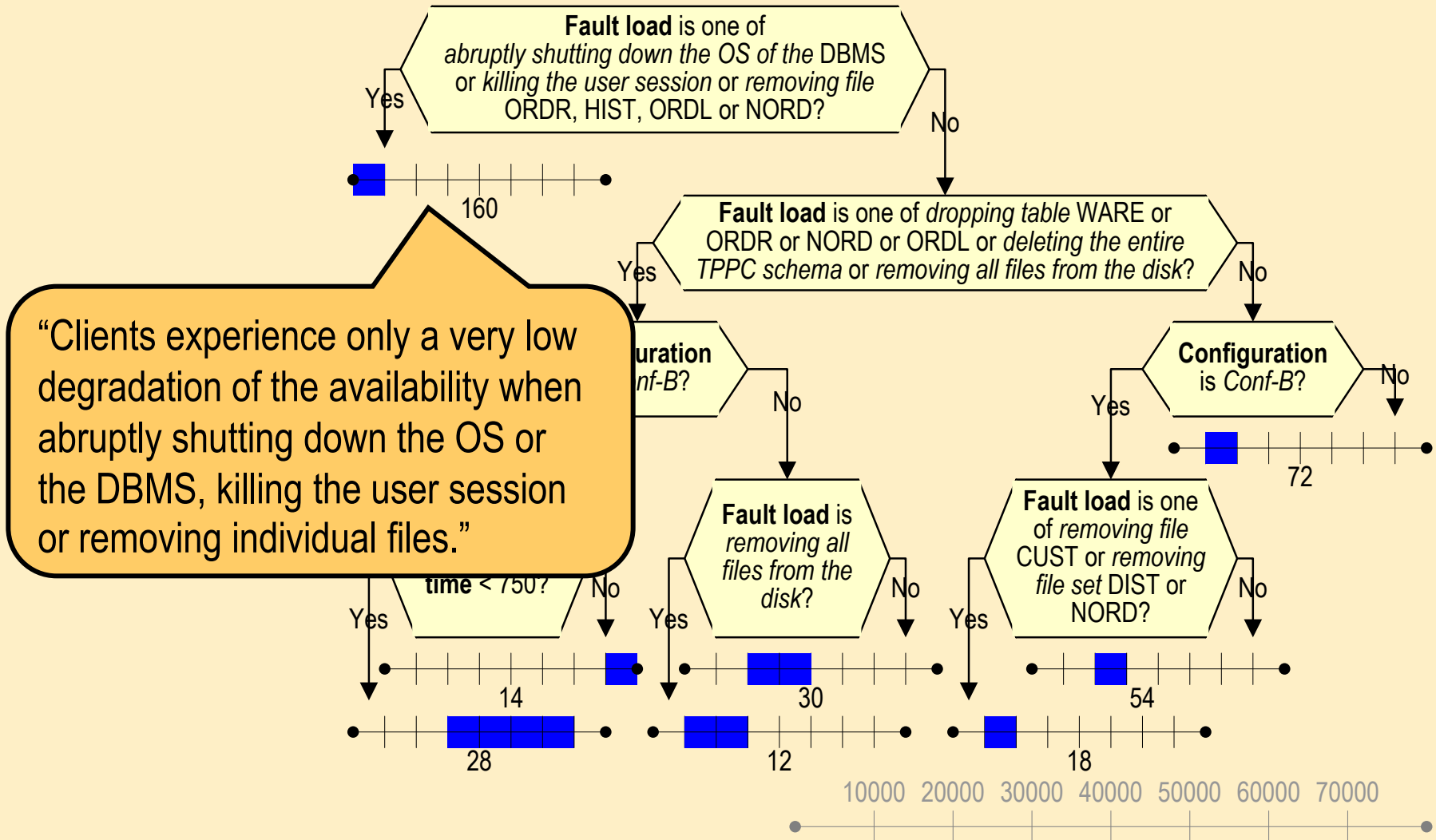
Példa: DBMS alapú alkalmazás hibakezelése

- Mi határozza meg a kiesés idejét?
 - Hiba
 - Konfiguráció
 - ...

Példa: DBMS alapú alkalmazás hibakezelése

- Osztályozás a kiesés ideje alapján, döntési fa mutatja a paramétereket

“Clients experience only a very low degradation of the availability when abruptly shutting down the OS or the DBMS, killing the user session or removing individual files.”

Összefoglalás

- Motiváció
- A hibainjektálás megvalósítása
 - Hardver hibainjektálás
 - Szoftver hibainjektálás
 - Modell alapú hibainjektálás
- A hibainjektálás tervezése
 - Hibamodellek
 - Absztrakciós szintek
 - A végrehajtás szempontjai
 - Az eredmények értékelése